

УДК 336.148

Дар'я Сергіївна Козар,
асистент кафедри
економічного аналізу та
фінансів,
Національний гірничий
університет

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНТРОЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ ФІНАНСІВ В УМОВАХ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ

Необхідною умовою забезпечення конкурентоспроможності країни в умовах вільного руху капіталу та робочої сили є активізація інноваційно-інвестиційної діяльності, яка стосується не тільки окремих підприємств а і регіонів, країни в цілому. Мається на увазі створення такої інфраструктури регіону (транспорт, зв'язок, комунальне господарство), яка б відрізнялась інноваційністю рішень та відповідала стандартам високого рівня якості життя. Такий ефект може бути досягнутий як застосуванням різних форм власності підприємств, формуючих інфраструктуру регіону, так і ефективним бюджетним фінансуванням її розвитку [4]. Аналіз джерел фінансування інвестиційних програм в Україні дозволив виокремити наступні: власні кошти підприємств та організацій (приватних структур), кошти державного та місцевих бюджетів, кошти фінансово-кредитної системи (кредити банків та фінансових установ), заощадження громадян. Згідно із статистичною інформацією (2000-2008рр.), головним джерелом фінансування інвестиційних програм є власні кошти підприємств (близько 60%). Фінансування із використанням коштів державного та місцевого бюджетів становить порівняну невелику частку в загальній структурі фінансування (близько 10% в період з 2000 до 2006 рр. та лише близько 5% у 2007-2008 рр.). Протягом цього ж періоду спостерігається тенденція до активізації використання банківських кредитів та різних позик як джерел фінансування інвестиційних програм (2% - у 2000 році та 13-15% у 2007-2008 рр.) [3]. 3

Постанови КМУ «Про затвердження Програми розвитку інвестиційної діяльності на 2002-2010 роки» №1801 від 28.12.2001 року: фінансування інвестиційних програми з державного та місцевих бюджетів здійснюється у межах видатків на капітальні вкладення та капітальні видатки на проведення структурної перебудови економіки за пріоритетними напрямками; Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади забезпечують виконання інвестиційних програми за рахунок і в межах бюджетних видатків на відповідний рік; підприємства та організації виконують інвестиційні програму за рахунок власних коштів, кредитів банків, коштів іноземних інвесторів і населення, інших джерел фінансування [1].

Разом з тим розпорядники бюджетних коштів, далеко не завжди забезпечують їх ефективне використання. З цим пов'язані рішення щодо передачі низки об'єктів інфраструктури у приватну власність, що теж має свої вади, особливо стосовно стратегічних об'єктів життєзабезпечення (об'єкти водо- та газопостачання, очисні споруди), або об'єкти підвищення рівня соціального захисту населення (міський транспорт, введення шкільних автобусів, тощо). Виникає проблема контролю використання бюджетних коштів, оцінки ефективності їх використання в умовах постійної зміни зовнішніх факторів (підвищення цін на товари та послуги, включаючи фінансові). Особливої актуальності цей процес набуває у зв'язку з процесом децентралізації у бюджетній сфері, який передбачає більшість податків, які сплачуються фізичними та юридичними особами залишати на місцевому рівні.

Тому метою даної доповіді є висвітлення методичних підходів до реалізації контрольної функції фінансів при аналізі використання бюджетних коштів в умовах впливу зовнішніх факторів, а саме розкриття впливу інфляційних процесів на усі елементи кошторисної вартості інвестиційних програм, визначення оптимального вибору постачальників сировини, матеріалів, підрядників та субпідрядників, визначення впливу змін в умовах кредитування, а також визначення ефективності залучення при реалізації

програми джерел боргових коштів (муніципальні займи, види та джерела отримання кредитів, що використовуються при реалізації програми). У доповіді також розглядається доцільність та ефективність обраної системи страхування ризиків, якими супроводжується виконання інвестиційної програми. Тільки з урахуванням перелічених чинників можливе встановлення реальної вартості інвестиційного проекту удосконалення інфраструктури регіону, а також моніторинг та оцінка ефективності використання бюджетних коштів, спрямованих на його виконання. При цьому контрольна функція фінансів не тільки сприяє виявленню порушень, а і забезпечує ефективне використання бюджетних коштів, що і є її кінцевою метою [2].

Література:

1. Постанова КМУ «Про затвердження Програми розвитку інвестиційної діяльності на 2002 - 2010 роки» №1801 від 28.12.2001р.
2. Опарін В.М. Фінанси (загальна теорія) / Навч.посібник. – К.:КНЕУ, 2002. – 240с.
3. Ванькович Д.В., Демчищак Н.Б. Аналіз фінансових джерел формування інвестиційних ресурсів України / Фінанси України. – 2007. - №7. – с.72-84
4. Гаврилюк О.В. Інвестиційний імідж та інвестиційна привабливість України / Фінанси України. – 2008. - №2. – с.68-81